

CONSELL NACIONAL DE DONES DE CATALUNYA (CNDC)

Comunicació escrita presentada a la 52 sessió de la CSW de les Nacions Unides

Nova York, del 25 de febrer al 7 de març de 2008

Els pressupostos són l'eina fonamental que permet als governs l'establiment d'estratègies per concretar les seves polítiques i materialitzar els seus objectius econòmics i de desenvolupament. Saber com s'assignen, gestionen i verifiquen els recursos d'un país, regió o població, ens permetrà conèixer les prioritats que s'estableixen, què es gasta, en què es gasta i com es gasta, a qui es valora i a qui no, quin treball es recompensa i quin s'obvia.

Els pressupostos públics no són neutrals al gènere, ja que tenen un impacte diferent en les dones i en els homes i, també, en els diferents grups de dones i d'homes. Uns i altres ocupem posicions econòmiques i socials diverses i desiguals, motiu pel qual la ignorància de les diferències de gènere quan s'elaboren els pressupostos només perpetua les divergències discriminatòries, profunditza l'esquerda existent entre homes i dones i ens condueix a valorar falses economies que no tenen en compte, per exemple, tot el treball no remunerat que les dones assumim.

Les bones polítiques pressupostàries requereixen tant d'una comprensió de l'impacte que causaran com d'un disseny racional per poder satisfer tots els grups de dones i d'homes d'una forma equitativa i justa. Un pressupost imparcial considerarà les diferents necessitats, privilegis, drets i obligacions que dones i homes tenim en la societat, així com les contribucions que oferim en la producció de béns i serveis i com es distribueixen els recursos.

Els pressupostos públics han de contemplar el valor del treball no remunerat que aportem les dones -de tot tipus i condició- majoritàriament a la llar i a la comunitat. Un treball que, fins ara, s'ha considerat simplement com a "no treball". Si l'elaboració dels pressupostos es fa sobre la base d'un enfocament teòricament tradicional i se n'exclou i invisibilitza el treball domèstic, de cura, reproductiu, etc., perquè només es tenen en compte factors d'inversió o de consum i es relativitzen els temes socials, estarem perpetuant la marginalitat que pateixen les dones i creant més desigualtat de gènere.

El Govern català, complint amb el compromís d'incorporar la perspectiva de gènere en totes les seves polítiques i actuacions, està presentant les dades econòmiques desglossades per sexes, a la vegada que elabora les bases per a l'execució de pressupostos de gènere en tots els àmbits. Gràcies a aquesta labor podem constatar, per exemple, com en el pressupost d'activitats esportives del Consell Català de l'Esport (CCE) de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2005, les despeses destinades a activitats esportives específiques per a les dones i les nenes representen només l'1,23% d'aquest pressupost¹, i

¹ Rodríguez Planas, Núria. *Protocol d'anàlisi de la despesa pública des de la perspectiva de gènere*. Generalitat de Catalunya. Institut Català de les Dones.

que aquesta dada exigeix, conseqüentment, mesures econòmiques de correcció d'aquesta situació.

Hem de destacar també l'elaboració del "Compte satèl·lit de producció domèstica",² un estudi exhaustiu que ofereix una imatge més completa i àmplia de la realitat econòmica del país i valora econòmicament, per primera vegada, el treball domèstic. Aquest estudi considera les llars de Catalunya com a productores, no només com a consumidores, i quantifica el temps i valora monetàriament el treball no remunerat que s'hi realitza.

Gràcies a aquest estudi podem afirmar que si traduïssim a valor econòmic el treball domèstic, el PIB de Catalunya augmentaria un 40% (percentatge que coincideix amb els resultats d'estudis d'altres països com Estats Units, Finlàndia, Suïssa o Noruega).

El treball familiar domèstic a Catalunya representa el 112,3% del temps de treball del mercat. Un 72% d'aquest temps és dut a terme per les dones. Valorar aquest treball és bàsic per modificar la percepció que la societat li estima i per aconseguir equitat en el seu repartiment.

El Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC), en la nostra funció d'òrgan consultiu i de participació de l'Institut Català de les Dones (ICD), constituït per 303 entitats i grups de dones de tot el territori català, i mostrant la seva diversitat: dones emigrants, amb discapacitat, grans, joves, professionals de tot tipus, pensem que les iniciatives que revisen els mecanismes de definició pressupostària, des d'una perspectiva de gènere, fomenten la transparència del procés pressupostari aconseguint un nivell més alt d'eficàcia i eficiència en la gestió de la despesa pública. No és una fórmula màgica, però ens permetrà traçar els canvis estructurals necessaris per fer realitat una igualtat efectiva d'oportunitats entre homes i dones.

Per això, des del CNDC fem una crida a la implementació dels pressupostos de gènere que considerem una bona eina

- per conscienciar els governs i la societat en general de l'impacte de gènere dels pressupostos.
- per avaluar si els governs compleixen amb els compromisos adquirits en matèria de polítiques de dones.
- per canviar les polítiques i els pressupostos amb la finalitat de millorar la situació econòmica i social de les dones.

² Carrasco Bengoa, Cristina; Serrano Gutiérrez, Mònica. *Compte satèl·lit de la producció domèstica (CSPD) de les llars de Catalunya 2001*. Generalitat de Catalunya. Institut Català de les Dones.